

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων (5. Khuddaka Nikāya)

04. Ρήσεις του Βούδα (04. Itivuttakapāḷi)

3. Η ενότητα των τριών (3. Tikaṇipāṭo)

[Iti 50-59, PTS 45-101]

PaliVerse

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων

04. Ρήσεις του Βούδα

3. Η ενότητα των τριών

1. Το πρώτο κεφάλαιο

1. Η ομιλία για τη ρίζα

50. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει - «Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι φαύλες ρίζες. Ποια τρία; Η απληστία είναι φαύλη ρίζα, το μίσος είναι φαύλη ρίζα, η αυταπάτη είναι φαύλη ρίζα - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις φαύλες ρίζες». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Η απληστία και το μίσος και η αυταπάτη, τον άνθρωπο με κακόβουλο νου· βλάπτουν, γεννημένα από τον εαυτό, όπως ο καρπός το μπαμπού με φλοιό ως ουσία».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πρώτο.

2. Η ομιλία για το στοιχείο

51. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει - «Αυτά, μοναχοί, είναι τα τρία στοιχεία. Ποια τρία; Στοιχείο της λεπτοφυούς υλικής σφαίρας, στοιχείο της άυλης σφαίρας, στοιχείο της παύσης - αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα τρία στοιχεία». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Έχοντας κατανοήσει πλήρως το στοιχείο της λεπτοφυούς υλικής σφαίρας, μη εδραιωμένοι στις άυλες σφαίρες· αυτοί που απελευθερώνονται στην παύση, αυτοί οι άνθρωποι εγκατέλειψαν τον θάνατο.

«Με το σώμα το αθάνατο στοιχείο, έχοντας αγγίζει το χωρίς προσκόλληση· την παραίτηση από τις προσκολλήσεις, έχοντας πραγματοποιήσει, χωρίς νοητικές διαφθορές· διδάσκει ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, την κατάσταση χωρίς λύπη, χωρίς σκόνη».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δεύτερο.

3. Η πρώτη ομιλία για το αίσθημα

52. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει - «Αυτά, μοναχοί, είναι τα τρία αισθήματα. Ποια τρία; Ευχάριστο αίσθημα, δυσάρεστο αίσθημα, ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο αίσθημα -

αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα τρία αισθήματα». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος.

Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτοσυγκεντρωμένος, με πλήρη επίγνωση, μηνύων μαθητής του Βούδα· κατανοεί και το αίσθημα, και την προέλευση των αισθημάτων.

«Εκεί όπου αυτά καταπαύουν, και την οδό που οδηγεί στην εξάλειψη· με την εξάλειψη των αισθημάτων ο μοναχός, χωρίς πόθο, επέτυχε το τελικό Νιμπάνα».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τρίτη.

4. Η δεύτερη ομιλία για το αίσθημα

53. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτά, μοναχοί, είναι τα τρία αισθήματα. Ποια τρία; Ευχάριστο αίσθημα, δυσάρεστο αίσθημα, ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο αίσθημα. Το ευχάριστο αίσθημα, μοναχοί, πρέπει να θεωρείται ως πόνος· το δυσάρεστο αίσθημα πρέπει να θεωρείται ως βέλος· το ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο αίσθημα πρέπει να θεωρείται ως παροδικό. Όταν λοιπόν, μοναχοί, σε έναν μοναχό το ευχάριστο αίσθημα έχει ιδωθεί ως πόνος, το δυσάρεστο αίσθημα έχει ιδωθεί ως βέλος, το ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο αίσθημα έχει ιδωθεί ως παροδικό· αυτός ονομάζεται, μοναχοί, 'ευγενής μοναχός που βλέπει σωστά, έκοψε την επιθυμία, απέρριψε τους νοητικούς δεσμούς, μέσω της πλήρους συνειδητοποίησης της αλαζονείας έθεσε τέλος στον πόνο'». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτός που είδε την ευτυχία ως πόνο, τον πόνο τον είδε ως βέλος· το ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο, το γαλήνιο, το είδε ως παροδικό.

Αυτός πράγματι είναι μοναχός που βλέπει σωστά, επειδή εκεί απελευθερώνεται· ολοκληρωμένος μέσω της άμεσης γνώσης, γαλήνιος, αυτός πράγματι είναι σοφός που ξεπέρασε τις νοητικές δεσμεύσεις».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τέταρτο.

5. Η πρώτη ομιλία για την αναζήτηση

54. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτές, μοναχοί, είναι οι τρεις αναζητήσεις. Ποια τρία; Ηδονική αναζήτηση, αναζήτηση ύπαρξης, αναζήτηση της άγιας ζωής - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις αναζητήσεις». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτοσυγκεντρωμένος, με πλήρη επίγνωση, μηνύων μαθητής του Βούδα· κατανοεί και την αναζήτηση, και την προέλευση των αναζητήσεων.

«Εκεί όπου αυτά καταπαύουν, και την οδό που οδηγεί στην εξάλειψη· με την εξάλειψη των αναζητήσεων ο μοναχός, χωρίς πόθο, επέτυχε το τελικό Νιμπάνα».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πέμπτο.

6. Η δεύτερη ομιλία για την αναζήτηση

55. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτές, μοναχοί, είναι οι τρεις αναζητήσεις. Ποια τρία; Ηδονική αναζήτηση, αναζήτηση ύπαρξης, αναζήτηση της άγιας ζωής - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις αναζητήσεις». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Η ηδονική αναζήτηση, η αναζήτηση ύπαρξης, μαζί με την αναζήτηση της άγιας ζωής·

έτσι η προσκόλληση στην αλήθεια, οι τοποθετήσεις για απόψεις, οι συσσωρεύσεις.

«Σε αυτόν που έχει αποπαθιασθεί από κάθε πάθος, τον απελευθερωμένο μέσω της εξάλειψης της επιθυμίας·

οι αναζητήσεις έχουν αποκηρυχθεί, οι τοποθετήσεις για απόψεις έχουν ξεριζωθεί·

με την εξάλειψη των αναζητήσεων ο μοναχός, χωρίς επιθυμία, χωρίς αμφιβολία».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έκτο.

7. Η πρώτη ομιλία για τη νοητική διαφθορά

56. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν αυτές οι τρεις νοητικές διαφθορές, μοναχοί. Ποιοι τρεις; Νοητική διαφθορά της φιληδονίας, νοητική διαφθορά της προσκόλλησης στην ύπαρξη, νοητική διαφθορά της άγνοιας - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις νοητικές διαφθορές». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτοσυγκεντρωμένος, με πλήρη επίγνωση, μνήμων μαθητής του Βούδα· κατανοεί και τις νοητικές διαφθορές, και την προέλευση των νοητικών διαφθορών.

«Εκεί όπου αυτά καταπαύουν, και την οδό που οδηγεί στην εξάλειψη· με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών ο μοναχός, χωρίς πόθο, επέτυχε το τελικό Νιμπάνα».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έβδομη.

8. Η δεύτερη ομιλία για τη νοητική διαφθορά

57. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν αυτές οι τρεις νοητικές διαφθορές, μοναχοί. Ποιοι τρεις; Νοητική διαφθορά της φιληδονίας, νοητική διαφθορά της προσκόλλησης στην ύπαρξη, νοητική διαφθορά της άγνοιας - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις νοητικές διαφθορές». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτός στον οποίο η νοητική διαφθορά της φιληδονίας έχει εξαλειφθεί, και η άγνοια έχει εξαλειφθεί·

η νοητική διαφθορά της προσκόλλησης στην ύπαρξη έχει πλήρως εξαλειφθεί, ελεύθερος, χωρίς προσκολλήσεις·

φέρει το τελευταίο σώμα, έχοντας νικήσει τον Μάρα μαζί με τον στρατό του».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Όγδοη.

9. Η ομιλία για την επιθυμία

58. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει - «Αυτές, μοναχοί, είναι οι τρεις επιθυμίες. Ποια τρία; Ηδονική επιθυμία, επιθυμία για ύπαρξη, επιθυμία για μη ύπαρξη - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις επιθυμίες». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Δεμένοι με τη νοητική δέσμευση της επιθυμίας, με παθιασμένη συνείδηση για ύπαρξη ή μη-ύπαρξη· αυτοί οι άνθρωποι δεμένοι στις νοητικές δεσμεύσεις του Μάρα, χωρίς ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις· τα όντα πηγαίνουν στην περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων, οδηγούμενα σε γέννηση και θάνατο.

«Αυτοί όμως που εγκαταλείποντας την επιθυμία, απαλλαγμένοι από επιθυμία για ύπαρξη ή μη-ύπαρξη· αυτοί πράγματι έχουν υπερβεί στον κόσμο, αυτοί που έχουν φτάσει στην εξάλειψη των νοητικών διαφθορών».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Ένατη.

10. Η ομιλία για την επικράτεια του Μάρα

59. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει - «Προικισμένος με τρεις ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός υπερβαίνοντας την κυριαρχία του Μάρα λάμπει σαν τον ήλιο. Με ποιες τρεις; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με το σύνολο ηθικής αυτού που είναι πέραν της άσκησης, είναι προικισμένος με το σύνολο αυτοσυγκέντρωσης αυτού που είναι πέραν της άσκησης, είναι προικισμένος με το σύνολο σοφίας αυτού που είναι πέραν της άσκησης - με αυτές τις τρεις ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός υπερβαίνοντας την κυριαρχία του Μάρα λάμπει σαν τον ήλιο». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Η ηθική, η αυτοσυγκέντρωση και η σοφία, όποιος τα έχει αναπτύξει καλά· υπερβαίνοντας την κυριαρχία του Μάρα, λάμπει σαν τον ήλιο».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δέκατη.

Τέλος του πρώτου κεφαλαίου.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Ρίζα, στοιχείο και έπειτα δύο αισθήματα, δύο αναζητήσεις και δύο νοητικές διαφθορές· από την επιθυμία και έπειτα από την κυριαρχία του Μάρα, το κεφάλαιο ονόμασαν πρώτο, απελευθερωμένο.

2. Το δεύτερο κεφάλαιο

1. Η ομιλία για τους τρόπους εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης

60. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτοί οι τρεις, μοναχοί, είναι οι τρόποι εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης. Ποια τρία; Τρόπος εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, τρόπος εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, τρόπος εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό - αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις τρόποι εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Τις αξιέπαινες πράξεις ας εξασκεί, με μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα, με ευτυχισμένες συνέπειες·
τη γενναιοδωρία και τη δίκαιη συμπεριφορά, και τον νου της φιλικότητας ας αναπτύσσει.

Αφού αναπτύξει αυτές τις αρχές, τις τρεις που προκαλούν ευτυχία·
στον μη επιβλαβή, ευτυχισμένο κόσμο, ο σοφός επαναγεννιέται.»

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πρώτο.

2. Η ομιλία για το μάτι

61. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτοί οι τρεις, μοναχοί, είναι οι οφθαλμοί. Ποια τρία; Ο σαρκικός οφθαλμός, ο θείος οφθαλμός, ο οφθαλμός της σοφίας - αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις οφθαλμοί». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Ο σαρκικός οφθαλμός, ο θείος οφθαλμός, ο ανυπέρβλητος οφθαλμός της σοφίας·
αυτούς τους τρεις οφθαλμούς, δίδαξε ο ύψιστος των ανθρώπων.

«Η έγερση του σαρκικού οφθαλμού, είναι η οδός προς τον θείο οφθαλμό·
όταν η γνώση εγέρθηκε, ο ανυπέρβλητος οφθαλμός της σοφίας·
με την απόκτηση αυτού του οφθαλμού, απελευθερώνεται κανείς από κάθε δυστυχία».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τις ικανότητες

62. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι ικανότητες. Ποια τρία; Η ικανότητα του "θα γνωρίσω το άγνωστο", η ικανότητα της τελικής απελευθερωτικής γνώσης, η ικανότητα του κατόχου της τελικής απελευθερωτικής γνώσης - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις ικανότητες». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Του ασκούμενου που εξασκείται, που ακολουθεί την ευθεία οδό·
στην εξάλειψη πρώτα η γνώση, έπειτα η τελική γνώση με εγγύτητα.

«Έπειτα σε αυτόν που απελευθερώθηκε μέσω της τελικής γνώσης, πράγματι υπάρχει γνώση στον ακλόνητο·
'ακλόνητη είναι η απελευθέρωσή μου', με την εξάλειψη των δεσμών της ύπαρξης.

«Αυτός πράγματι είναι τέλειος στις ικανότητες, γαλήνιος, χαίρεται στην κατάσταση της ειρήνης·
φέρει το τελευταίο σώμα, έχοντας νικήσει τον Μάρα μαζί με τον στρατό του».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τρίτη.

4. Η ομιλία για την περίοδο

63. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν αυτές οι τρεις περιόδοι, μοναχοί. Ποιοι τρεις; Η παρελθούσα περίοδος, η μελλοντική περίοδος, η παρούσα περίοδος - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις περιόδοι». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Τα όντα έχουν αντίληψη του ονομαζόμενου, είναι εδραιωμένα στο ονομαζόμενο·
μη κατανοώντας πλήρως το ονομαζόμενο, έρχονται υπό τον ζυγό του θανάτου.

Κατανοώντας πλήρως όμως το ονομαζόμενο, δεν φαντάζεται αυτόν που ονομάζει·
πληττόμενος από την απολύτρωση με τον νου, την ανυπέβλητη κατάσταση της ειρήνης.

«Αυτός πράγματι είναι τέλειος στο ονομαζόμενο, γαλήνιος, χαίρεται στην κατάσταση της ειρήνης·
αυτός που χρησιμοποιεί με διάκριση, εδραιωμένος στη Διδασκαλία, ο γνώστης δεν υπόκειται σε χαρακτηρισμό».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τέταρτο.

5. Η ομιλία για την κακή συμπεριφορά

64. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι κακές συμπεριφορές. Ποια τρία; Η κακή σωματική συμπεριφορά, η κακή λεκτική συμπεριφορά, η κακή νοητική συμπεριφορά - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις κακές συμπεριφορές». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

Αφού κάνει κακή σωματική συμπεριφορά, και κακές λεκτικές συμπεριφορές·
αφού κάνει κακή νοητική συμπεριφορά, και ό,τι άλλο συνδέεται με μίσος.

Χωρίς να κάνει καλή πράξη, αφού κάνει πολλή φάυλη·
με την κατάρρευση του σώματος ο άσοφος, επαναγεννιέται στην κόλαση».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πέμπτο.

6. Η ομιλία για την καλή συμπεριφορά

65. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει - «Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι καλές συμπεριφορές. Ποια τρία; Η καλή σωματική συμπεριφορά, η καλή λεκτική συμπεριφορά, η καλή νοητική συμπεριφορά - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις καλές συμπεριφορές». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Εγκαταλείποντας την κακή σωματική συμπεριφορά, και τις κακές λεκτικές συμπεριφορές·
εγκαταλείποντας την κακή νοητική συμπεριφορά, και ό,τι άλλο συνδέεται με μίσος.

Χωρίς να κάνει φαύλη πράξη, αφού κάνει πολύ καλό·
με την κατάρρευση του σώματος ο σοφός, επαναγεννιέται στον ευδαιμονικό κόσμο».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έκτο.

7. Η ομιλία για την αγνότητα

66. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει - «Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι αγνόητες. Ποια τρία; Σωματική αγνότητα, λεκτική αγνότητα, νοητική αγνότητα - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις αγνόητες». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτόν με σωματική αγνότητα, λεκτική αγνότητα, νοητική αγνότητα, χωρίς νοητικές διαφθορές·
αγνό, τέλειο σε αγνότητα, τον αποκαλούν αυτόν που εγκατέλειψε τα πάντα».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έβδομη.

8. Η ομιλία για τη σοφία

67. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει - «Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι σοφίες. Ποια τρία; Σωματική σοφία, λεκτική σοφία, νοητική σοφία - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις σοφίες». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Τον σωματικά σοφό, τον λεκτικά σοφό, τον νοητικά σοφό χωρίς νοητικές διαφθορές·
τον σοφό προικισμένο με σοφία, τον αποκαλούν αυτόν που έχει ξεπλύνει το κακό».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Όγδοη.

9. Η πρώτη ομιλία για το πάθος

68. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Οποιοδήποτε, μοναχοί, η λαγνεία δεν έχει εγκαταλειφθεί, το μίσος δεν έχει εγκαταλειφθεί, η αυταπάτη δεν έχει εγκαταλειφθεί - αυτός ονομάζεται, μοναχοί, "δέσμιος του Μάρα, η παγίδα του Μάρα έχει περαστεί γύρω του, υποχείριο του Κακού". Οποιοδήποτε, μοναχοί, η λαγνεία έχει εγκαταλειφθεί, το μίσος έχει εγκαταλειφθεί, η αυταπάτη έχει εγκαταλειφθεί - αυτός ονομάζεται, μοναχοί, "ελεύθερος από τον Μάρα, η παγίδα του Μάρα έχει αφαιρεθεί, όχι υποχείριο του Κακού"». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτός στον οποίο η λαγνεία και το μίσος, και η άγνοια έχουν εξαλειφθεί· αυτόν με αναπτυγμένο εαυτό, έναν από τους ανώτατους, που έγινε ο ύψιστος, τον Τατχάγκατα· τον Βούδα που ξεπέρασε την έχθρα και τον φόβο, τον αποκαλούν αυτόν που εγκατέλειψε τα πάντα».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Ένατη.

10. Η δεύτερη ομιλία για το πάθος

69. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Οποιοδήποτε, μοναχοί, μοναχού ή μοναχής η λαγνεία δεν έχει εγκαταλειφθεί, το μίσος δεν έχει εγκαταλειφθεί, η αυταπάτη δεν έχει εγκαταλειφθεί - αυτός ονομάζεται, μοναχοί, ότι δεν έχει διαβεί τον ωκεανό με τα κύματα, με τις δίνες, με τις στροβιλώσεις, με τα θαλάσσια τέρατα, με τους δαίμονες. Οποιοδήποτε, μοναχοί, μοναχού ή μοναχής η λαγνεία έχει εγκαταλειφθεί, το μίσος έχει εγκαταλειφθεί, η αυταπάτη έχει εγκαταλειφθεί - αυτός ονομάζεται, μοναχοί, ότι έχει διαβεί τον ωκεανό με τα κύματα, με τις δίνες, με τις στροβιλώσεις, με τα θαλάσσια τέρατα, με τους δαίμονες, αυτός που έχει διαβεί, που έχει υπερβεί, στέκεται στη στεριά, ο βραχμάνος». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτός στον οποίο η λαγνεία και το μίσος, και η άγνοια έχουν εξαλειφθεί· αυτός αυτόν τον ωκεανό με τα θαλάσσια τέρατα, με τους δαίμονες, με τα κύματα και τον φόβο, δύσκολο να διαβεί, τον διέβη.

«Ξεπερνώντας τις προσκολλήσεις, εγκαταλείποντας τον θάνατο, χωρίς προσκόλληση, εγκατέλειψε τον πόνο για τη μη-επαναγέννηση· αυτός που παρήλθε δεν υπόκειται σε μέτρο, εξαπάτησε τον βασιλιά του θανάτου, λέω εγώ».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δέκατη.

Τέλος του δεύτερου κεφαλαίου.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Αξιέπαινη πράξη, μάτι, έπειτα ικανότητες, περίοδος και ιδιοσυγκρασία, δύο θλίψεις· σοφός, έπειτα δύο για τη λαγνεία, πάλι το κεφάλαιο ονόμασαν δεύτερο άριστο.

3. Το τρίτο κεφάλαιο

1. Η ομιλία για αυτόν με λανθασμένες απόψεις

70. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα που διακατέχονται από κακή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή νοητική συμπεριφορά, συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν λανθασμένες απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε λανθασμένες απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση.

«Αυτό όμως εγώ, μοναχοί, δεν το λέω επειδή το άκουσα από κάποιον άλλο ασκητή ή βραχμάνο. Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα που διακατέχονται από κακή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή νοητική συμπεριφορά, συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν λανθασμένες απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε λανθασμένες απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Αλλά, μοναχοί, αυτό ακριβώς που ο ίδιος γνώρισα, ο ίδιος είδα, ο ίδιος κατανόησα, αυτό ακριβώς εγώ λέω.

«Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα που διακατέχονται από κακή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή νοητική συμπεριφορά, συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν λανθασμένες απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε λανθασμένες απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Κατευθύνοντας λανθασμένα τον νου, μιλώντας λανθασμένα λόγια·
κάνοντας λανθασμένες πράξεις, με το σώμα εδώ το άτομο.

«Ολιγομαθής, αυτός που κάνει αξιόμεμπτες πράξεις, σε αυτή τη σύντομη ζωή
εδώ·
με την κατάρρευση του σώματος ο άσοφος, επαναγεννιέται στην κόλαση».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πρώτο.

2. Η ομιλία για αυτόν με ορθές απόψεις

71. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα που διακατέχονται από καλή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή νοητική συμπεριφορά, δεν συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν ορθές απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε ορθές απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο.

«Αυτό όμως εγώ, μοναχοί, δεν το λέω επειδή το άκουσα από κάποιον άλλο ασκητή ή βραχμάνο. Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα που διακατέχονται από καλή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή νοητική συμπεριφορά, δεν συκοφαντούν τους ευγενείς,

έχουν ορθές απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε ορθές απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο. Αλλά, μοναχοί, αυτό ακριβώς που ο ίδιος γνώρισα, ο ίδιος είδα, ο ίδιος κατανόησα, αυτό ακριβώς εγώ λέω.

«Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα που διακατέχονται από καλή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή νοητική συμπεριφορά, δεν συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν ορθές απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε ορθές απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Κατευθύνοντας ορθά τον νου, μιλώντας ορθά λόγια·
κάνοντας ορθές πράξεις, με το σώμα εδώ το άτομο.

«Πολυμαθής, αυτός που κάνει αξιέπαινες πράξεις, σε αυτή τη σύντομη ζωή
εδώ·
με την κατάρρευση του σώματος ο σοφός, επαναγεννιέται στον ευδαιμονικό κόσμο».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δεύτερο.

3. Η ομιλία για την απομάκρυνση

72. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτά, μοναχοί, είναι τα τρία στοιχεία που συνεπάγονται απομάκρυνση. Ποια τρία; Η διαφυγή από τις ηδονές είναι η απάρνηση, η διαφυγή από την ύλη είναι το άυλο, ό,τι όμως έχει δημιουργηθεί, είναι συνθηκοκρατημένο, εξαρτώμενα γεγονενημένο, η παύση είναι η διαφυγή από αυτό - αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα τρία στοιχεία που συνεπάγονται απομάκρυνση». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Έχοντας γνωρίσει τη διαφυγή από τις ηδονές, και την υπέρβαση της ύλης·
βιώνοντας τον κατευνασμό όλων των δραστηριοτήτων, ενεργητικός πάντα.

Αυτός πράγματι είναι μοναχός που βλέπει σωστά, επειδή εκεί
απελευθερώνεται·
ολοκληρωμένος μέσω της άμεσης γνώσης, γαλήνιος, αυτός πράγματι είναι
σοφός που ξεπέρασε τις νοητικές δεσμεύσεις».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τρίτη.

4. Η ομιλία για το πιο γαλήνιο

73. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Από τις υλικές σφαίρες, μοναχοί, οι άυλες είναι πιο γαλήνιες, από τις άυλες η παύση είναι πιο γαλήνια». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Όσα όντα πηγαίνουν στην υλική σφαίρα, κι όσα παραμένουν στην άυλη·
μη γνωρίζοντας την παύση, έρχονται σε επαναγέννηση.

«Αυτοί όμως που έχοντας κατανοήσει πλήρως την υλική σφαίρα, μη

εδραιωμένοι στις άυλες σφαίρες·

αυτοί που απελευθερώνονται στην παύση, αυτοί οι άνθρωποι εγκατέλειψαν τον θάνατο.

«Με το σώμα το αθάνατο στοιχείο, έχοντας αγγίξει το χωρίς προσκόλληση· την παραίτηση από τις προσκολλήσεις, έχοντας πραγματοποιήσει, χωρίς νοητικές διαφθορές·

διδάσκει ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, την κατάσταση χωρίς λύπη, χωρίς σκόνη».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον γιο

74. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν αυτοί οι τρεις τύποι γιων στον κόσμο, μοναχοί. Ποιοι τρεις; Ο υπερέχων, ο ίσος και ο κατώτερος.

«Και πώς, μοναχοί, ένας γιος είναι υπερέχων; Εδώ, μοναχοί, οι γονείς ενός γιου δεν έχουν καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, δεν έχουν καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, δεν έχουν καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο· δεν απέχουν από τον φόνο έμβιων όντων, δεν απέχουν από τη λήψη του μη δοσμένου, δεν απέχουν από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, δεν απέχουν από την ψευδολογία, δεν απέχουν από τα οιοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, είναι ανήθικοι, κακόβουλου χαρακτήρα. Ο γιος τους όμως έχει καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο· απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από την ψευδολογία, απέχει από τα οιοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, είναι ηθικός, καλού χαρακτήρα. Έτσι, μοναχοί, ένας γιος είναι υπερέχων.

«Και πώς, μοναχοί, ένας γιος είναι ίσος; Εδώ, μοναχοί, οι γονείς ενός γιου έχουν καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, έχουν καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, έχουν καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο· απέχουν από τον φόνο έμβιων όντων, απέχουν από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχουν από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχουν από την ψευδολογία, απέχουν από τα οιοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, είναι ηθικοί, καλού χαρακτήρα. Και ο γιος τους έχει καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο· απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από την ψευδολογία, απέχει από τα οιοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, είναι ηθικός, καλού χαρακτήρα. Έτσι, μοναχοί, ένας γιος είναι ίσος.

«Και πώς, μοναχοί, ένας γιος είναι κατώτερος; Εδώ, μοναχοί, οι γονείς ενός γιου έχουν καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, έχουν καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, έχουν καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο· απέχουν από τον φόνο έμβιων όντων, απέχουν από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχουν από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχουν από την ψευδολογία, απέχουν από τα

οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, είναι ηθικοί, καλού χαρακτήρα. Ο γιος τους όμως δεν έχει καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, δεν έχει καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, δεν έχει καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο· δεν απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, δεν απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, δεν απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, δεν απέχει από την ψευδολογία, δεν απέχει από τα οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, είναι ανήθικος, κακόβουλου χαρακτήρα. Έτσι, μοναχοί, ένας γιος είναι κατώτερος. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις τύποι γιων που υπάρχουν στον κόσμο». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Τον υπερέχοντα και τον ίσο, γιο επιθυμούν οι σοφοί·
τον κατώτερο δεν επιθυμούν, αυτόν που καταστρέφει την οικογένεια.

«Αυτοί λοιπόν είναι οι γιοι στον κόσμο, όσοι γίνονται λαϊκοί ακόλουθοι·
με πίστη, τέλειοι στην ηθική, γενναϊόδωροι, χωρίς τσιγκουνιά·
Όπως η σελήνη απελευθερωμένη από τα πυκνά σύννεφα, λάμπουν στις
συνελεύσεις».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πέμπτο.

6. Η ομιλία για την ανομβρία

75. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν, μοναχοί, αυτά τα τρία άτομα στον κόσμο. Ποιοι τρεις; Αυτός που είναι όμοιος με ξηρασία, αυτός που βρέχει σε μέρη, αυτός που βρέχει παντού.

«Και πώς, μοναχοί, ένα άτομο είναι όμοιο με ξηρασία; Εδώ, μοναχοί, κάποιο άτομο δεν είναι δωρητής σε κανέναν απολύτως - σε ασκητές, βραχμάνους, φτωχούς, ταξιδιώτες, επαίτες και ζητιάνους - τροφή, ρόφημα, ρούχο, όχημα, γιρλάντες, αρώματα, καλλυντικά, τόπο ύπνου, κατάλυμα και φωτισμό. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένα άτομο είναι όμοιο με ξηρασία.

«Και πώς, μοναχοί, ένα άτομο βρέχει σε μέρη; Εδώ, μοναχοί, κάποιο άτομο είναι δωρητής σε μερικούς, σε μερικούς δεν είναι δωρητής - σε ασκητές, βραχμάνους, φτωχούς, ταξιδιώτες, επαίτες και ζητιάνους - τροφή, ρόφημα, ρούχο, όχημα, γιρλάντες, αρώματα, καλλυντικά, τόπο ύπνου, κατάλυμα και φωτισμό. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένα άτομο βρέχει σε μέρη.

«Και πώς, μοναχοί, ένα άτομο βρέχει παντού; Εδώ, μοναχοί, κάποιο άτομο δίνει σε όλους - σε ασκητές, βραχμάνους, φτωχούς, ταξιδιώτες, επαίτες και ζητιάνους - τροφή, ρόφημα, ρούχο, όχημα, γιρλάντες, αρώματα, καλλυντικά, τόπο ύπνου, κατάλυμα και φωτισμό. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένα άτομο βρέχει παντού. Αυτά, μοναχοί, είναι τα τρία άτομα που υπάρχουν στον κόσμο». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Ούτε σε ασκητές ούτε σε βραχμάνους, ούτε σε φτωχούς, ταξιδιώτες και
επαίτες·

αφού αποκτήσει δεν μοιράζεται, τροφή, ρόφημα και φαγητό·
αυτόν πράγματι όμοιο με ξηρασία, τον αποκαλούν τον κατώτερο των
ανθρώπων.

«Σε μερικούς δεν δίνει, σε μερικούς προσφέρει·
αυτόν πράγματι που βρέχει σε μέρη, τον αποκαλούν οι σοφοί άνθρωποι.

«Ο άνθρωπος με λόγια αφθονίας, που συμπονά όλα τα όντα·
χαρούμενος μοιράζει, λέει "δώστε, δώστε".

«Όπως ακριβώς το σύννεφο αφού βροντήσει, αφού μουγκρίσει βρέχει·
γемίζει το ύψωμα και την κοιλάδα, ξεχειλίζοντας με νερό.

«Ακριβώς έτσι εδώ κάποιο άτομο είναι τέτοιο·
αφού συγκεντρώσει με δικαιοσύνη, περιουσία αποκτημένη με εργατικότητα·
ικανοποιεί με τροφή και ρόφημα, τους επαίτες που έφτασαν ορθά».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έκτο.

7. Η ομιλία για την επιδίωξη της ευτυχίας

76. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτές τις τρεις, μοναχοί, ευτυχίες επιθυμώντας ο σοφός θα προστατεύει την ηθική.
Ποια τρία; "Ας έρθει σε μένα έπαινος" - έτσι ο σοφός θα προστατεύει την ηθική· "ας
εγερθούν σε μένα πλούτη" - έτσι ο σοφός θα προστατεύει την ηθική· "με την
κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο,
στον ευδαιμονικό κόσμο" - έτσι ο σοφός θα προστατεύει την ηθική. Αυτές λοιπόν τις
τρεις, μοναχοί, ευτυχίες επιθυμώντας ο σοφός θα προστατεύει την ηθική». Αυτό το
νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Την ηθική θα προστατεύει ο ευφυής, επιθυμώντας τις τρεις ευτυχίες·
τον έπαινο και την απόκτηση πλούτου, και πεθαίνοντας τη χαρά στον
παράδεισο.

«Ακόμη κι αν δεν κάνει κακό, αν συναναστρέφεται αυτόν που κάνει·
γίνεται ύποπτος για κακό, και η κακοφημία προσκολλάται σε αυτόν.

«Όποιον κάνει φίλο, όποιον συναναστρέφεται·
αυτός πράγματι γίνεται τέτοιος, διότι η συμβίωση είναι τέτοια.

«Αυτός που συναναστρέφεται αυτόν που συναναστρέφεται, αγγίζοντας τον
άλλο που αγγίζει·
όπως το δηλητηριασμένο βέλος τη φάρετρα, μολύνει το αμόλυντο·
από φόβο μόλυνσης ο σοφός, δεν θα γίνει φίλος του κακού.

«Το σάπιο ψάρι με την άκρη του χόρτου, όποιος άνθρωπος το τυλίγει·
ακόμη και τα χόρτα μυρίζουν σαπίλα, έτσι είναι η συναναστροφή με τον
ανόητο.

«Το σανταλόξυλο με φύλλο, όποιος άνθρωπος το τυλίγει·
ακόμη και τα φύλλα μυρίζουν ευωδία, έτσι είναι η συναναστροφή με τον σοφό.

«Γι' αυτό όπως με το τύλιγμα του φύλλου, γνωρίζοντας το επακόλουθο για τον
εαυτό του·
τους μη αγαθούς δεν θα συναναστρέφεται, τους αγαθούς θα συναναστρέφεται

ο σοφός·

οι μη αγαθοί οδηγούν στην κόλαση, οι αγαθοί οδηγούν στον καλότυχο κόσμο».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έβδομη.

8. Η ομιλία για το εύθραυστο

77. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Εύθραυστο είναι αυτό το σώμα, μοναχοί, η συνείδηση είναι υποκείμενη στη φθίση, όλες οι προσκολλήσεις είναι παροδικές, οδυνηρές και υποκείμενες σε μεταβολή».

Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Γνωρίζοντας το σώμα ως εύθραυστο, και τη συνείδηση ως φθαρτή·
βλέποντας τον κίνδυνο στις προσκολλήσεις, ξεπέρασε τη γέννηση και τον
θάνατο·
έχοντας φτάσει στην υπέρτατη ειρήνη, περιμένει τον χρόνο αυτός που έχει
αναπτύξει τον εαυτό του».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Όγδοη.

9. Η ομιλία για τη σύγκριση των στοιχείων

78. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Σύμφωνα με το στοιχείο, μοναχοί, τα όντα συρρέουν και συναντώνται μαζί με τα
όντα. Τα όντα κατώτερης διάθεσης συρρέουν και συναντώνται μαζί με τα όντα
κατώτερης διάθεσης, τα όντα καλής διάθεσης συρρέουν και συναντώνται μαζί με τα
όντα καλής διάθεσης.

Και στο παρελθόν, μοναχοί, σύμφωνα με το στοιχείο τα όντα συνέρρεαν και
συναντιόνταν μαζί με τα όντα. Τα όντα κατώτερης διάθεσης συνέρρεαν και
συναντιόνταν μαζί με τα όντα κατώτερης διάθεσης, τα όντα καλής διάθεσης
συνέρρεαν και συναντιόνταν μαζί με τα όντα καλής διάθεσης.

Και στο μέλλον, μοναχοί, σύμφωνα με το στοιχείο τα όντα θα συρρέουν και θα
συναντώνται μαζί με τα όντα. Τα όντα κατώτερης διάθεσης θα συρρέουν και θα
συναντώνται μαζί με τα όντα κατώτερης διάθεσης, τα όντα καλής διάθεσης θα
συρρέουν και θα συναντώνται μαζί με τα όντα καλής διάθεσης.

Και τώρα στο παρόν, μοναχοί, σύμφωνα με το στοιχείο τα όντα συρρέουν και
συναντώνται μαζί με τα όντα. Τα όντα κατώτερης διάθεσης συρρέουν και
συναντώνται μαζί με τα όντα κατώτερης διάθεσης, τα όντα καλής διάθεσης
συρρέουν και συναντώνται μαζί με τα όντα καλής διάθεσης». Αυτό το νόημα είπε ο
Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Από τη συναναστροφή γεννιέται το δάσος των μολύνσεων, με την
απομόνωση κόβεται·
όπως κάποιος ανεβαίνοντας σε μικρό ξύλο βυθίζεται στον μεγάλο ωκεανό.

Έτσι πλησιάζοντας τον οκνηρό, ακόμα και αυτός που ζει ενάρετα βυθίζεται·
γι' αυτό πρέπει να τον αποφεύγει, τον οκνηρό με κατώτερη ενεργητικότητα.

Με τους απομονωμένους ευγενείς, με τους αποφασισμένους διαλογιστές,

με αυτούς που πάντα καταβάλλουν έντονη ενεργητικότητα, με τους σοφούς
ας συμβιώνει».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Ένατη.

10. Η ομιλία για την παρακμή

79. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στην παρακμή ενός μοναχού που βρίσκεται σε εκπαίδευση. Ποιοι τρεις; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός που βρίσκεται σε εκπαίδευση απολαμβάνει την εργασία, ευχαριστείται με την εργασία, είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση της εργασίας· απολαμβάνει την κουβέντα, ευχαριστείται με την κουβέντα, είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση της κουβέντας· απολαμβάνει τον ύπνο, ευχαριστείται με τον ύπνο, είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση του ύπνου. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα τρία φαινόμενα που οδηγούν στην παρακμή ενός μοναχού που βρίσκεται σε εκπαίδευση.

«Αυτά τα τρία φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στη μη παρακμή ενός μοναχού που βρίσκεται σε εκπαίδευση. Ποιοι τρεις; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός που βρίσκεται σε εκπαίδευση δεν απολαμβάνει την εργασία, δεν ευχαριστείται με την εργασία, δεν είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση της εργασίας· δεν απολαμβάνει την κουβέντα, δεν ευχαριστείται με την κουβέντα, δεν είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση της κουβέντας· δεν απολαμβάνει τον ύπνο, δεν ευχαριστείται με τον ύπνο, δεν είναι αφοσιωμένος στην απόλαυση του ύπνου. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα τρία φαινόμενα που οδηγούν στη μη παρακμή ενός μοναχού που βρίσκεται σε εκπαίδευση». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτός που απολαμβάνει την εργασία, αυτός που απολαμβάνει την κουβέντα, αυτός που απολαμβάνει τον ύπνο και είναι ανήσυχος·
ανίκανος ένας τέτοιος μοναχός να αγγίξει την ανώτατη φώτιση.

«Γι' αυτό λοιπόν αυτός που έχει λίγες υποχρεώσεις, με λίγη υπνηλία, χωρίς
ανησυχία·
ικανός ένας τέτοιος μοναχός να αγγίξει την ανώτατη φώτιση».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δέκατη.

Τέλος του τρίτου κεφαλαίου.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Δύο απόψεις, διαφυγή, ύλη, γιος και με την ανομβρία·
ευτυχία και εύθραυστο, στοιχείο, με την παρακμή αυτά τα δέκα.

4. Το τέταρτο κεφάλαιο

1. Η ομιλία για τον λογισμό

80. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν αυτοί οι τρεις φαύλοι λογισμοί, μοναχοί. Ποιοι τρεις; Ο λογισμός
συνδεδεμένος με την αποφυγή της περιφρόνησης, ο λογισμός συνδεδεμένος με το
υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη, ο λογισμός συνδεδεμένος με τη συμπόνια για

τους άλλους. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις φαύλοι λογισμοί». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Συνδεδεμένος με την αποφυγή της περιφρόνησης, σεβόμενος το υλικό κέρδος και την τιμή·
χαίρεται μαζί με τους συντρόφους, μακριά από την εξάλειψη των νοητικών δεσμών.

«Όποιος όμως εγκαταλείποντας γιους και ζώα, και τις διευθετήσεις γάμου και τα υπάρχοντα·
ικανός ένας τέτοιος μοναχός να αγγίξει την ανώτατη φώτιση».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πρώτο.

2. Η ομιλία για την τιμή

81. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα κυριευμένα από την τιμή, με κατακτημένη συνείδηση, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση.

Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα κυριευμένα από την έλλειψη τιμής, με κατακτημένη συνείδηση, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση.

Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα κυριευμένα από την τιμή και την έλλειψη τιμής, και από τα δύο αυτά, με κατακτημένη συνείδηση, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση.

Αυτό όμως εγώ, μοναχοί, δεν το λέω επειδή το άκουσα από κάποιον άλλο ασκητή ή βραχμάνο· αλλά, μοναχοί, αυτό ακριβώς που ο ίδιος γνώρισα, ο ίδιος είδα, ο ίδιος κατανόησα, αυτό ακριβώς εγώ λέω.

«Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα κυριευμένα από την τιμή, με κατακτημένη συνείδηση, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση.

Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα κυριευμένα από την έλλειψη τιμής, με κατακτημένη συνείδηση, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση.

Έχουν ιδωθεί από εμένα, μοναχοί, όντα κυριευμένα από την τιμή και την έλλειψη τιμής, και από τα δύο αυτά, με κατακτημένη συνείδηση, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτού που τιμάται, με την έλλειψη τιμής και με τα δύο·
η αυτοσυγκέντρωση δεν κλονίζεται, αυτού που διαμένει στην επιμέλεια.

Αυτόν τον διαλογιστή, τον επίμονο, τον λεπτοφυή, αυτόν που ενοράει με την
άποψη·

αυτόν που χαίρεται στην εξάλειψη της προσκόλλησης, τον αποκαλούν
ενάρετο άτομο».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τον ήχο των θεών

82. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτοί οι τρεις, μοναχοί, ήχοι θεών ακούγονται μεταξύ των θεών κατά περιόδους.
Ποιοι τρεις; Όταν, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής, αφού ξυρίσει τα μαλλιά και τα
γένια του και ντυθεί με ώχρινα ρούχα, προτίθεται να αναχωρήσει από την
οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, εκείνη την περίοδο ακούγεται ήχος θεών μεταξύ
των θεών - 'αυτός ο ευγενής μαθητής προτίθεται να πολεμήσει μαζί με τον Μάρα'.
Αυτός, μοναχοί, είναι ο πρώτος ήχος θεών που ακούγεται μεταξύ των θεών κατά
περιόδους.

«Επιπλέον, μοναχοί, όταν ένας ευγενής μαθητής διαμένει αφοσιωμένος στην
επιδίωξη της ανάπτυξης των επτά ιδιοτήτων που οδηγούν στη φώτιση, εκείνη την
περίοδο ακούγεται ήχος θεών μεταξύ των θεών - 'αυτός ο ευγενής μαθητής πολεμά
μαζί με τον Μάρα'. Αυτός, μοναχοί, είναι ο δεύτερος ήχος θεών που ακούγεται
μεταξύ των θεών κατά περιόδους.

«Επιπλέον, μοναχοί, όταν ένας ευγενής μαθητής με την εξάλειψη των νοητικών
διαφθορών, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση
του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην
παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, διαμένει, εκείνη την περίοδο ακούγεται ήχος θεών
μεταξύ των θεών - 'αυτός ο ευγενής μαθητής, νικητής της μάχης, αφού κατέκτησε
εκείνο ακριβώς το πεδίο της μάχης, κατοικεί εκεί'. Αυτός, μοναχοί, είναι ο τρίτος
ήχος θεών που ακούγεται μεταξύ των θεών κατά περιόδους. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί,
είναι οι τρεις ήχοι θεών που ακούγονται μεταξύ των θεών κατά περιόδους». Αυτό το
νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Έχοντας δει τον νικητή της μάχης, τον μαθητή του πλήρως
αυτοφωτισμένου·
ακόμη και οι θεότητες τον προσκυνούν, τον μεγάλο, τον απαλλαγμένο από
φόβο.

«Τιμή σε σένα, ευγενή άνθρωπε, που εσύ κατέκτησες το δυσκολονίκητο·
νικώντας τον στρατό του θανάτου, με την απολύτρωση ακώλυτη.

«Έτσι τον προσκυνούν, οι θεότητες αυτόν που έφτασε στον στόχο·
διότι δεν βλέπουν σε εκείνον αυτό, με το οποίο θα ερχόταν υπό την εξουσία
του θανάτου».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τρίτη.

4. Η ομιλία για τα πέντε αρχικά σημάδια

83. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Όταν, μοναχοί, ένας θεός από το σύνολο των θεών είναι υποκείμενος σε θάνατο, πέντε αρχικά σημάδια του εμφανίζονται - τα στεφάνια μαραίνονται, τα ρούχα λερώνονται, ιδρώτας τρέχει από τις μασχάλες, ασχήμια εισέρχεται στο σώμα, ο θεός δεν ευχαριστιέται στο δικό του θεϊκό κάθισμα. Αυτόν, μοναχοί, οι θεοί γνωρίζοντας ότι 'αυτός ο νεαρός θεός είναι υποκείμενος σε θάνατο', τον ευχαριστούν με τρία λόγια - 'Από εδώ, αγαπητέ, πήγαινε σε καλό προορισμό, αφού πας σε καλό προορισμό απόκτησε καλά αποκτημένο κέρδος, αφού αποκτήσεις καλά αποκτημένο κέρδος γίνε καλά εδραιωμένος'».

Όταν αυτό ειπώθηκε, κάποιος μοναχός είπε στον Ευλογημένο: «Τι άραγε, σεβάσμιε κύριε, θεωρείται για τους θεούς πορεία προς καλό προορισμό; Και τι, σεβάσμιε κύριε, θεωρείται για τους θεούς καλά αποκτημένο κέρδος; Και τι, σεβάσμιε κύριε, θεωρείται για τους θεούς καλή εδραίωση;»

«Η ανθρώπινη ύπαρξη, μοναχέ, θεωρείται για τους θεούς πορεία προς καλό προορισμό· όταν κάποιος γενόμενος άνθρωπος αποκτά πίστη στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα. Αυτό, μοναχέ, θεωρείται για τους θεούς καλά αποκτημένο κέρδος· αυτή η πίστη του είναι εδραιωμένη, ριζωμένη, σταθερή, ισχυρή, ακλόνητη από κανέναν ασκητή ή βραχμάνο ή θεό ή Μάρα ή Βράχμα ή οποιονδήποτε στον κόσμο. Αυτό, μοναχέ, θεωρείται για τους θεούς καλή εδραίωση». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Όταν ένας θεός από το σύνολο των θεών, πεθαίνει με την εξάλειψη της ζωής·

τρεις ήχοι ακούγονται, των θεών που δίνουν ευχαριστίες.

'Από εδώ, αγαπητέ, πήγαινε σε καλό προορισμό, στη συντροφιά των ανθρώπων·

γενόμενος άνθρωπος στην Άριστη Διδασκαλία, απόκτησε την ανυπέρβλητη πίστη.

'Αυτή η πίστη σου του εδραιωμένου, ριζωμένη, σταθερή·

για όλη τη ζωή ακλόνητη, στην Άριστη Διδασκαλία που είναι καλά διακηρυγμένη.

'Εγκαταλείποντας την κακή σωματική συμπεριφορά, και τις κακές λεκτικές συμπεριφορές·

εγκαταλείποντας την κακή νοητική συμπεριφορά, και ό,τι άλλο συνδέεται με μίσος.

'Αφού κάνεις καλό με το σώμα, πολύ καλό με την ομιλία·

αφού κάνεις καλό με τον νου, απεριόριστο, χωρίς προσκόλληση.

'Επειτα αξιέπαινη πράξη που οδηγεί σε επαναγέννηση, αφού κάνεις αυτήν πολλή με δωρεά·

και άλλους θνητούς στην Άριστη Διδασκαλία, στην άγια ζωή εγκατάστησε'.

«Με αυτή τη συμπόνια, οι θεοί όταν γνωρίζουν έναν θεό·
Τον αποθνήσκοντα ευχαριστούν, έλα θεέ ξανά και ξανά».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τέταρτο.

5. Η ομιλία για την ευημερία του πλήθους

84. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτά τα τρία άτομα όταν εγείρονται στον κόσμο εγείρονται για την ευημερία του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, από συμπόνια για τον κόσμο, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων. Ποιοι τρεις; Εδώ, μοναχοί, ο Τατχάγκατα εγείρεται στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος. Αυτός διδάσκει τη Διδασκαλία που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνει την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο άτομο που όταν εγείρεται στον κόσμο εγείρεται για την ευημερία του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, από συμπόνια για τον κόσμο, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων.

«Επιπλέον, μοναχοί, αυτού ακριβώς του Διδασκάλου ο μαθητής είναι Άξιος, που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, που έχει ολοκληρώσει την άγια ζωή, που έχει κάνει αυτό που έπρεπε να γίνει, που έχει αποθέσει το φορτίο, που έχει επιτύχει τον δικό του σκοπό, που έχει εξαλείψει πλήρως τους δεσμούς του γίγνεσθαι, πλήρως απελευθερωμένος μέσω της τελικής γνώσης. Αυτός διδάσκει τη Διδασκαλία που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνει την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Αυτό, μοναχοί, είναι το δεύτερο άτομο που όταν εγείρεται στον κόσμο εγείρεται για την ευημερία του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, από συμπόνια για τον κόσμο, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων.

«Επιπλέον, μοναχοί, αυτού ακριβώς του Διδασκάλου ο μαθητής είναι ασκούμενος που ασκεί την πρακτική, πολυμαθής, προικισμένος με ηθική. Κι αυτός διδάσκει τη Διδασκαλία που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνει την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Αυτό, μοναχοί, είναι το τρίτο άτομο που όταν εγείρεται στον κόσμο εγείρεται για την ευημερία του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, από συμπόνια για τον κόσμο, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα τρία άτομα που όταν εγείρονται στον κόσμο εγείρονται για την ευημερία του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, από συμπόνια για τον κόσμο, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Ο Διδάσκαλος πράγματι στον κόσμο πρώτος μεγάλος σοφός, ακόλουθός του ο μαθητής με αναπτυγμένο εαυτό·
και ένας άλλος που ασκεί την πρακτική επίσης ασκούμενος, πολυμαθής, προικισμένος με ηθική.

«Αυτοί οι τρεις άριστοι θεών και ανθρώπων, φέροντες το φως,

διακηρύσσοντας τη Διδασκαλία·
ανοίγουν την πύλη της αθανασίας, από τις νοητικές δεσμεύσεις
απελευθερώνουν τον κόσμο αυτοί.

«Αυτοί που από τον ανυπέρβλητο αρχηγό караβανιού, την καλά διδαγμένη
οδό ακολουθούν·
εδώ ακριβώς του υπαρξιακού πόνου θέτουν τέλος, αυτοί που είναι επιμελείς
στη Διδαχή του Καλότυχου».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον παρατηρούντα τη ρυπαρότητα

85. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Διαμείνετε, μοναχοί, παρατηρώντας τη ρυπαρότητα στο σώμα· και η μνήμη επί της
αναπνοής ας είναι καλά εδραιωμένη εσωτερικά μπροστά στο πρόσωπο· διαμείνετε
παρατηρώντας το παροδικό σε όλες τις δραστηριότητες. Σε αυτούς, μοναχοί, που
διαμένουν παρατηρώντας τη ρυπαρότητα στο σώμα, η υπολανθάνουσα τάση για
πάθος προς το ωραίο στοιχείο εγκαταλείπεται. Όταν η μνήμη επί της αναπνοής είναι
καλά εδραιωμένη εσωτερικά μπροστά στο πρόσωπο, οι εξωτερικοί λογισμοί που
βρίσκονται στον τόπο διαμονής, που προκαλούν δυσφορία, αυτοί δεν υπάρχουν. Σε
αυτούς που διαμένουν παρατηρώντας το παροδικό σε όλες τις δραστηριότητες,
όποια άγνοια, αυτή εγκαταλείπεται, όποια αληθινή γνώση, αυτή εγείρεται». Αυτό το
νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Παρατηρώντας τη ρυπαρότητα στο σώμα, μνήμων στην αναπνοή·
βλέποντας τον κατευασμό όλων των δραστηριοτήτων, ενεργητικός πάντα.

Αυτός πράγματι είναι μοναχός που βλέπει σωστά, επειδή εκεί
απελευθερώνεται·
ολοκληρωμένος μέσω της άμεσης γνώσης, γαλήνιος, αυτός πράγματι είναι
σοφός που ξεπέρασε τις νοητικές δεσμεύσεις».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έκτο.

7. Η ομιλία για τον ασκούντα τη Διδασκαλία σύμφωνα με τη Διδασκαλία

86. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Για έναν μοναχό που ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία, αυτή είναι η φυσική
συμπεριφορά για την έκφραση - μιλώντας ως αυτός που ασκεί σύμφωνα με τη
Διδασκαλία, λέει μόνο σύμφωνα με τη Διδασκαλία, όχι παρά τη Διδασκαλία· ή
σκεπτόμενος λογισμούς, σκέφτεται μόνο λογισμούς σύμφωνα με τη Διδασκαλία, όχι
λογισμούς παρά τη Διδασκαλία· ή αποφεύγοντας και τα δύο, διαμένει με αταραξία,
μνήμων και με πλήρη επίγνωση». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό
λέγεται έτσι -

«Αυτός που απολαμβάνει τη Διδασκαλία, τέρπεται με τη Διδασκαλία,
στοχάζεται τη Διδασκαλία·
ο μοναχός που αναθυμάται τη Διδασκαλία, δεν ξεπέφτει από την Άριστη
Διδασκαλία.

«Είτε περπατώντας είτε στεκόμενος, καθισμένος ή ξαπλωμένος·
γαληνεύοντας εσωτερικά τον νου, επιτυγχάνει την ειρήνη».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έβδομη.

8. Η ομιλία για αυτό που τυφλώνει

87. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν αυτοί οι τρεις φαύλοι λογισμοί, μοναχοί, που προκαλούν τύφλωση, προκαλούν απουσία όρασης, προκαλούν αγνωσία, καταστέλλουν τη σοφία, ανήκουν στη δυσφορία, δεν οδηγούν στο Νιμπάνα. Ποιοι τρεις; Ο ηδονικός λογισμός, μοναχοί, προκαλεί τύφλωση, προκαλεί απουσία όρασης, προκαλεί αγνωσία, καταστέλλει τη σοφία, ανήκει στη δυσφορία, δεν οδηγεί στο Νιμπάνα. Ο λογισμός του θυμού, μοναχοί, προκαλεί τύφλωση, προκαλεί απουσία όρασης, προκαλεί αγνωσία, καταστέλλει τη σοφία, ανήκει στη δυσφορία, δεν οδηγεί στο Νιμπάνα. Ο λογισμός της βίας, μοναχοί, προκαλεί τύφλωση, προκαλεί απουσία όρασης, προκαλεί αγνωσία, καταστέλλει τη σοφία, ανήκει στη δυσφορία, δεν οδηγεί στο Νιμπάνα. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις φαύλοι λογισμοί που προκαλούν τύφλωση, προκαλούν απουσία όρασης, προκαλούν αγνωσία, καταστέλλουν τη σοφία, ανήκουν στη δυσφορία, δεν οδηγούν στο Νιμπάνα.

«Υπάρχουν αυτοί οι τρεις καλοί λογισμοί, μοναχοί, που δεν προκαλούν τύφλωση, παράγουν όραση, παράγουν γνώση, αναπτύσσουν τη σοφία, δεν ανήκουν στη δυσφορία, οδηγούν στο Νιμπάνα. Ποιοι τρεις; Ο λογισμός της απάρνησης, μοναχοί, δεν προκαλεί τύφλωση, παράγει όραση, παράγει γνώση, αναπτύσσει τη σοφία, δεν ανήκει στη δυσφορία, οδηγεί στο Νιμπάνα. Ο λογισμός του μη θυμού, μοναχοί, δεν προκαλεί τύφλωση, παράγει όραση, παράγει γνώση, αναπτύσσει τη σοφία, δεν ανήκει στη δυσφορία, οδηγεί στο Νιμπάνα. Ο λογισμός της μη βίας, μοναχοί, δεν προκαλεί τύφλωση, παράγει όραση, παράγει γνώση, αναπτύσσει τη σοφία, δεν ανήκει στη δυσφορία, οδηγεί στο Νιμπάνα. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις καλοί λογισμοί που δεν προκαλούν τύφλωση, παράγουν όραση, παράγουν γνώση, αναπτύσσουν τη σοφία, δεν ανήκουν στη δυσφορία, οδηγούν στο Νιμπάνα». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Τους τρεις καλούς λογισμούς ας σκέφτεται, τους τρεις όμως φαύλους ας απομακρύνει·
αυτός πράγματι τους λογισμούς και τις σκέψεις, τους καταπραΰνει όπως η βροχή τη σκόνη που έχει σηκωθεί·
αυτός πράγματι με τη γαλήνη των λογισμών στον νου, εδώ ακριβώς αυτός την κατάσταση της ειρήνης έφτασε».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Όγδοη.

9. Η ομιλία για τον εσωτερικό ρύπο

88. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν αυτοί οι τρεις εσωτερικοί ρύποι, εσωτερικοί εχθροί, εσωτερικοί αντίπαλοι, εσωτερικοί φονιάδες, εσωτερικοί αντίδικοι, μοναχοί. Ποιοι τρεις; Η απληστία, μοναχοί, είναι εσωτερικός ρύπος, εσωτερικός εχθρός, εσωτερικός αντίπαλος, εσωτερικός φονιάς, εσωτερικός αντίδικος. Το μίσος, μοναχοί, είναι

εσωτερικός ρύπος, εσωτερικός εχθρός, εσωτερικός αντίπαλος, εσωτερικός φονιάς, εσωτερικός αντίδικος. Η αυταπάτη, μοναχοί, είναι εσωτερικός ρύπος, εσωτερικός εχθρός, εσωτερικός αντίπαλος, εσωτερικός φονιάς, εσωτερικός αντίδικος. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις εσωτερικοί ρύποι, εσωτερικοί εχθροί, εσωτερικοί αντίπαλοι, εσωτερικοί φονιάδες, εσωτερικοί αντίδικοι». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Η απληστία γεννά βλάβη, η απληστία ταραάζει τη συνείδηση·
ο κίνδυνος που γεννήθηκε από μέσα, αυτόν ο κόσμος δεν τον κατανοεί.

«Ο άπληστος δεν γνωρίζει το όφελος, ο άπληστος δεν βλέπει τη Διδασκαλία·
τότε υπάρχει πυκνό σκοτάδι, όταν η απληστία κυριεύει τον άνθρωπο.

«Όποιος όμως εγκαταλείποντας την απληστία, δεν επιθυμεί αυτό που προκαλεί απληστία·
η απληστία εγκαταλείπεται από αυτόν, όπως σταγόνα νερού από φύλλο λωτού.

«Το μίσος γεννά βλάβη, το μίσος ταραάζει τη συνείδηση·
ο κίνδυνος που γεννήθηκε από μέσα, αυτόν ο κόσμος δεν τον κατανοεί.

«Ο κυριευμένος από μίσος δεν γνωρίζει το όφελος, ο κυριευμένος από μίσος δεν βλέπει τη Διδασκαλία·
τότε υπάρχει πυκνό σκοτάδι, όταν το μίσος κυριεύει τον άνθρωπο.

«Όποιος όμως εγκαταλείποντας το μίσος, δεν εξοργίζεται με ό,τι προκαλεί μίσος·
το μίσος εγκαταλείπεται από αυτόν, όπως ώριμος καρπός φοίνικα από τον μίσχο.

«Η αυταπάτη γεννά βλάβη, η αυταπάτη ταραάζει τη συνείδηση·
ο κίνδυνος που γεννήθηκε από μέσα, αυτόν ο κόσμος δεν τον κατανοεί.

«Ο κυριευμένος από αυταπάτη δεν γνωρίζει το όφελος, ο κυριευμένος από αυταπάτη δεν βλέπει τη Διδασκαλία·
τότε υπάρχει πυκνό σκοτάδι, όταν η αυταπάτη κυριεύει τον άνθρωπο.

«Όποιος όμως εγκαταλείποντας την αυταπάτη, δεν παραπλανάται με ό,τι προκαλεί αυταπάτη·
αυτός διαλύει όλη την αυταπάτη, όπως ο ήλιος ανατέλλοντας το σκοτάδι».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Ένατη.

10. Η ομιλία του Ντεβαντάττα

89. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Κυριευμένος από τρεις κακές ιδιότητες, μοναχοί, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος. Με ποιες τρεις; Κυριευμένος από την κακόβουλη επιθυμία, μοναχοί, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο

Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος. Κυριευμένος από την κακή φιλία, μοναχοί, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος. Ενώ όμως υπήρχε κάτι ανώτερο που έπρεπε να γίνει, σταμάτησε στη μέση λόγω ενός κατώτερου επιτεύγματος διάκρισης. Με αυτές τις τρεις κακές ιδιότητες, μοναχοί, κυριευμένος, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Ας μη γίνει ποτέ κανείς στον κόσμο, με κακόβουλες επιθυμίες· αυτό και από αυτό γνωρίζετε, ποιος είναι ο προορισμός αυτών με κακόβουλες επιθυμίες.

«Ως σοφός αναγνωρισμένος, ως αναπτυγμένος εαυτός θεωρημένος· λάμποντας σαν φλόγα με τη φήμη, ως Ντεβαντάττα ήταν γνωστός.

«Αυτός μη γνωρίζοντας το μέτρο του, αφού επιτέθηκε στον Τατχάγκατα· στην κόλαση Αβίτσι έφτασε, την τετράθυρη, τη φρικτή.

«Αυτός που προδίδει κάποιον χωρίς μίσος, που δεν κάνει κακόβουλη πράξη· αυτόν ακριβώς το κακό αγγίζει, τον κακόβουλο νου, τον ασεβή.

«Τον ωκεανό με δοχείο δηλητηρίου, όποιος νομίζει ότι θα μολύνει· δεν θα τον μολύνει με αυτό, διότι τρομερός είναι ο ωκεανός ο μεγάλος.

«Ακριβώς έτσι τον Τατχάγκατα, όποιος με κατηγορία βλάπτει· αυτόν που έχει βαδίσει σωστά, με γαλήνιο νου, η κατηγορία σε αυτόν δεν προσκολλάται.

«Τέτοιον φίλο ας κάνει, και αυτόν ας συναναστρέφεται ο σοφός· του οποίου ακολουθώντας την οδό ο μοναχός, θα φτάσει στην εξάλειψη του υπαρξιακού πόνου».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δέκατη.

Τέλος του τέταρτου κεφαλαίου.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Λογισμός, τιμή, ήχος, αποθαμός στον κόσμο, το μη ελκυστικό·
Διδασκαλία, σκοτάδι, ρύπος, με τον Ντεβαντάττα αυτά τα δέκα.

5. Το πέμπτο κεφάλαιο

1. Η ομιλία για την ύψιστη πεποίθηση

90. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν αυτές οι τρεις κορυφαίες πεποιθήσεις, μοναχοί. Ποιοι τρεις; Όσα όντα υπάρχουν, μοναχοί, είτε χωρίς πόδια είτε δίποδα είτε τετράποδα είτε πολύποδα, είτε υλικά είτε άυλα, είτε με αντίληψη είτε χωρίς αντίληψη είτε μήτε-αντιλαμβανόμενα-μήτε-μη-αντιλαμβανόμενα, ο Τατχάγκατα φαίνεται ως ο κορυφαίος μεταξύ τους, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος. Όσοι, μοναχοί, έχουν πίστη στον Βούδα, αυτοί έχουν πίστη στον κορυφαίο. Και για αυτούς που έχουν πίστη στον κορυφαίο, το επακόλουθο είναι κορυφαίο.

«Όσα φαινόμενα υπάρχουν συνθηκοκρατημένα ή μη συνθηκοκρατημένα, μοναχοί, το μη πάθος φαίνεται ως το κορυφαίο μεταξύ τους, δηλαδή η κατάπαυση της μέθης, η απομάκρυνση της δίψας, η εκρίζωση της προσκόλλησης, η οριστική διακοπή του κύκλου της ύπαρξης, η εξάλειψη της επιθυμίας, το μη πάθος, η παύση, το Νιμπάνα. Όσοι, μοναχοί, έχουν πίστη στο φαινόμενο του μη πάθους, αυτοί έχουν πίστη στο κορυφαίο. Και για αυτούς που έχουν πίστη στον κορυφαίο, το επακόλουθο είναι κορυφαίο.

«Όσες κοινότητες ή ομάδες υπάρχουν, μοναχοί, η Κοινότητα των μαθητών του Τατχάγκατα φαίνεται ως η κορυφαία μεταξύ τους, δηλαδή τα τέσσερα ζεύγη ατόμων, τα οκτώ αρσενικά άτομα· αυτή η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου είναι άξια προσφορών, άξια φιλοξενίας, άξια δώρων, άξια χαιρετισμού με ενωμένες παλάμες, το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων για τον κόσμο. Όσοι, μοναχοί, έχουν πίστη στην Κοινότητα, αυτοί έχουν πίστη στην κορυφαία. Και για αυτούς που έχουν πίστη στον κορυφαίο, το επακόλουθο είναι κορυφαίο. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις κορυφαίες πεποιθήσεις». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Για αυτούς που πράγματι έχουν πίστη στον κορυφαίο, που συνειδητοποιούν την κορυφαία Διδασκαλία·
για αυτούς που έχουν πίστη στον κορυφαίο Βούδα, τον άξιο προσφορών, τον ανυπέρβλητο.

«Για αυτούς που έχουν πίστη στην κορυφαία Διδασκαλία, στη γαλήνη του μη πάθους, στην ευτυχία·
για αυτούς που έχουν πίστη στην κορυφαία Κοινότητα, το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων.

«Για αυτούς που δίνουν δωρεά στον κορυφαίο, η κορυφαία αξιέπαινη πράξη αυξάνεται·
κορυφαία ζωή και ομορφιά, φήμη, δόξα, ευτυχία και δύναμη.

«Ο ευφυής που δίνει στον κορυφαίο, αυτοσυγκεντρωμένος στην κορυφαία Διδασκαλία·
είτε έχει γίνει θεός είτε άνθρωπος, έχοντας φτάσει στην κορυφή χαίρεται».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πρώτο.

2. Η ομιλία για τον βιοπορισμό

91. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτό είναι το κατώτατο, μοναχοί, από τα μέσα διαβίωσης, δηλαδή η ζητιανιά. Αυτή είναι μια κατάρρα, μοναχοί, στον κόσμο - "Περιφέρεσαι ζητιάνος με το κύπελλο στο χέρι". Αυτό όμως, μοναχοί, οι γιοι καλών οικογενειών το αναλαμβάνουν για κάποιο λόγο, εξαρτώμενοι από κάποιο λόγο· ούτε εξαναγκασμένοι από βασιλιά, ούτε εξαναγκασμένοι από κλέφτες, ούτε πιεσμένοι από χρέη, ούτε πιεσμένοι από φόβο, ούτε επειδή δεν μπορούσαν να ζήσουν. Αλλά: "Είμαστε βυθισμένοι στη γέννηση, στο γήρας, στον θάνατο, στις λύπες, στους θρήνους, στον πόνο, στη δυσαρέσκεια, στο άγχος, βυθισμένοι στον υπαρξιακό πόνο, κυριευμένοι από τον υπαρξιακό πόνο· ίσως να γινόταν γνωστό το τέλος αυτού του ολόκληρου συνόλου του υπαρξιακού πόνου". Έτσι αναχώρησε αυτός ο γιος καλής οικογένειας, μοναχοί. Αυτός όμως είναι πλεονέκτης, με έντονο πάθος για τις αισθησιακές ηδονές, με κακόβουλο νου, με διεφθαρμένους λογισμούς, επιλήσμων, χωρίς πλήρη επίγνωση, μη αυτοσυγκεντρωμένος, με περιπλανώμενο νου, με ασυγκράτητες ικανότητες. Όπως, μοναχοί, ένα δαυλί από νεκροταφείο αναμμένο και από τις δύο πλευρές, στη μέση αλειμμένο με κοπριά, ούτε στο χωριό εξυπηρετεί ως καυσόξυλο ούτε στο δάσος· παρόμοιο με αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι αυτό το άτομο, που έχει ξεπέσει από τις απολαύσεις του οικογενειάρχη και δεν ολοκληρώνει τον σκοπό της ασκητικής ζωής». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Που έχει ξεπέσει από τις απολαύσεις του οικογενειάρχη, και άτυχος ως προς τον σκοπό της ασκητικής ζωής·
καταστρεφόμενος διασκορπίζεται, σαν δαυλί από νεκροταφείο χάνεται.

«Πολλοί φορούν το πορτοκαλί ράσο στον λαιμό, κακόβουλου χαρακτήρα,
ασυγκράτητοι·
οι κακοί με τις κακές τους πράξεις, στην κόλαση επαναγεννιούνται.

«Καλύτερη μια σιδερένια σφαίρα καταναλωμένη, πυρακτωμένη σαν φλόγα φωτιάς·
παρά να έτρωγε ο ανήθικος, την προσφερόμενη τροφή της χώρας
ασυγκράτητος».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δεύτερο.

3. Η ομιλία για την άκρη του διπλού χιτώνα

92. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Ακόμη κι αν, μοναχοί, ένας μοναχός πιάνοντας την άκρη του διπλού χιτώνα με ακολουθούσε από κοντά, βάζοντας το πόδι στο πόδι, αυτός όμως είναι πλεονέκτης, με έντονο πάθος για τις αισθησιακές ηδονές, με κακόβουλο νου, με διεφθαρμένους λογισμούς, επιλήσμων, χωρίς πλήρη επίγνωση, μη αυτοσυγκεντρωμένος, με περιπλανώμενο νου, με ασυγκράτητες ικανότητες· ωστόσο αυτός είναι μακριά από μένα, και εγώ από αυτόν. Για ποιο λόγο; Διότι αυτός ο μοναχός, μοναχοί, δεν βλέπει τη Διδασκαλία. Μη βλέποντας τη Διδασκαλία δεν βλέπει εμένα.

«Ακόμη κι αν αυτός ο μοναχός, μοναχοί, διέμενε σε απόσταση εκατό γιότζανα. Αυτός όμως δεν είναι πλεονέκτης, χωρίς έντονο πάθος για τις αισθησιακές ηδονές, χωρίς κακόβουλο νου, χωρίς διεφθαρμένους λογισμούς, μνημών, με πλήρη επίγνωση, αυτοσυγκεντρωμένος, με πλήρως εστιασμένο νου, με συγκρατημένες ικανότητες· ωστόσο αυτός είναι κοντά μου, και εγώ σε αυτόν. Για ποιο λόγο; Διότι αυτός ο

μοναχός, μοναχοί, βλέπει τη Διδασκαλία· βλέποντας τη Διδασκαλία βλέπει εμένα». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Ακόμη κι αν ακολουθούσε, με πολλές επιθυμίες και με δυσφορία· ακόλουθος της λαχτάρας αυτού που είναι χωρίς λαχτάρα, μη κατασβεσμένος αυτού που είναι κατασβεσμένος· προσκολλημένος αυτού που έχει εγκαταλείψει την απληστία, δες πόσο μακριά είναι.

«Όποιος όμως γνωρίζοντας άμεσα τη Διδασκαλία, γνωρίζοντας τη Διδασκαλία, σοφός· σαν λίμνη σε ήρεμο μέρος, χωρίς λαχτάρα κατευνάζεται.

«Χωρίς λαχτάρα αυτός, αυτού που είναι χωρίς λαχτάρα, κατασβεσμένος αυτού που είναι κατασβεσμένος· χωρίς προσκόλληση αυτού που έχει εγκαταλείψει την απληστία, δες πόσο κοντά είναι».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τρίτη.

4. Η ομιλία για τη φωτιά

93. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν αυτές οι τρεις φωτιές, μοναχοί. Ποιοι τρεις; Η φωτιά του πάθους, η φωτιά του μίσους, η φωτιά της αυταπάτης - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις φωτιές». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Η φωτιά του πάθους καίει τους θνητούς, που έχουν πάθος για τις ηδονές, μαγεμένους· η φωτιά του μίσους όμως τους διεφθαρμένους, τους ανθρώπους που σκοτώνουν έμβια όντα.

«Η φωτιά της αυταπάτης όμως τους παραπλανημένους, μη επιδέξιους στην ευγενή διδασκαλία· αυτές τις φωτιές μη γνωρίζοντας, η γενιά που ευχαριστείται με την ταυτότητα.

«Αυτοί αυξάνουν την κόλαση, και τις σφαίρες του ζωικού βασιλείου· τους τιτάνες, τη σφαίρα των φαντασμάτων, μη απελευθερωμένοι από τα δεσμά του Μάρα.

«Αυτοί όμως που νύχτα και μέρα είναι αφοσιωμένοι, στη Διδαχή του πλήρως αυτοφωτισμένου· αυτοί σβήνουν τη φωτιά του πάθους, πάντα αντιλαμβανόμενοι τη ρυπαρότητα.

«Τη φωτιά του μίσους όμως με τη φιλικότητα, σβήνουν οι άριστοι άνθρωποι· τη φωτιά της αυταπάτης όμως με τη σοφία, αυτή που οδηγεί στη διείσδυση.

«Αυτοί αφού τις έσβησαν, συνετοί, νύχτα και μέρα ακούραστοι· εντελώς επιτυγχάνουν το τελικό Νιμπάνα, εντελώς ξεπέρασαν τον πόνο.

«Αυτοί που έχουν δει το ευγενές, που έχουν φτάσει στο τέλος της γνώσης, γνωρίζοντας ορθά, σοφοί· γνωρίζοντας άμεσα την εξάλειψη της γέννησης, δεν έρχονται σε επαναγέννηση».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τέταρτο.

5. Η ομιλία για την εξέταση

94. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Με τέτοιον τρόπο, μοναχοί, ένας μοναχός θα πρέπει να εξετάζει, ώστε καθώς εξετάζει η συνείδησή του να μην είναι διασπασμένη και διασκορπισμένη εξωτερικά, να μην είναι εδραιωμένη εσωτερικά, και μέσω της μη προσκόλλησης να μην ταραίζεται. Όταν η συνείδηση δεν είναι διασπασμένη και διασκορπισμένη εξωτερικά, μοναχοί, όταν δεν είναι εδραιωμένη εσωτερικά, σε αυτόν που δεν ταραίζεται μέσω της μη προσκόλλησης, δεν υπάρχει στο μέλλον η εμφάνιση της προέλευσης του υπαρξιακού πόνου της γέννησης, του γήρατος και του θανάτου». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτού που έχει εγκαταλείψει τις επτά προσκολλήσεις, του μοναχού που έχει κόψει τον οδηγό· εξαλειφθηκε η περιπλάνηση στον κύκλο των γεννήσεων, δεν υπάρχει γι' αυτόν επαναγέννηση».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πέμπτο.

6. Η ομιλία για την επαναγέννηση στις αισθησιακές ηδονές

95. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτές, μοναχοί, είναι οι τρεις επαναγεννήσεις στις ηδονές. Ποια τρία; Αυτοί με παρούσες ηδονές, οι δημιουργοχαρείς, αυτοί που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις επαναγεννήσεις στις ηδονές». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτοί με παρούσες ηδονές, και οι θεοί που ελέγχουν· οι δημιουργοχαρείς θεοί, και οι άλλοι που απολαμβάνουν ηδονές· αυτή την ύπαρξη και την άλλη ύπαρξη, την περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων δεν ξεπερνούν.

«Αυτόν τον κίνδυνο γνωρίζοντας, στις αισθησιακές απολαύσεις ο σοφός· όλες θα εγκατέλειπε τις ηδονές, όσες είναι θεϊκές και όσες ανθρώπινες.

«Αφού κόψει το ρεύμα δεμένο με αγαπητές μορφές και ευχαρίστηση, το δυσυπέρβλητο· εντελώς επιτυγχάνουν το τελικό Νιμπάνα, εντελώς ξεπέρασαν τον πόνο.

«Αυτοί που έχουν δει το ευγενές, που έχουν φτάσει στο τέλος της γνώσης, γνωρίζοντας ορθά, σοφοί· γνωρίζοντας άμεσα την εξάλειψη της γέννησης, δεν έρχονται σε επαναγέννηση».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έκτο.

7. Η ομιλία για τη δέσμευση στις αισθησιακές ηδονές

96. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτός που είναι δεμένος με τη νοητική δέσμευση της αισθησιακής ηδονής, μοναχοί, δεμένος με τη νοητική δέσμευση του γίνεσθαι, είναι επιστρέφων, ερχόμενος σε αυτή την κατάσταση ύπαρξης. Αυτός που είναι αποδεσμευμένος από τη νοητική δέσμευση της αισθησιακής ηδονής, μοναχοί, δεμένος με τη νοητική δέσμευση του γίνεσθαι, είναι μη-επιστρέφων, μη ερχόμενος σε αυτή την κατάσταση ύπαρξης. Αυτός που είναι αποδεσμευμένος από τη νοητική δέσμευση της αισθησιακής ηδονής, μοναχοί, αποδεσμευμένος από τη νοητική δέσμευση του γίνεσθαι, είναι Άξιος, αυτός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Δεμένοι με τη νοητική δέσμευση της αισθησιακής ηδονής, και με τη νοητική δέσμευση του γίνεσθαι και τα δύο·
τα όντα πηγαίνουν στην περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων,
οδηγούμενα σε γέννηση και θάνατο.

«Αυτοί όμως που εγκαταλείποντας τις ηδονές, χωρίς να έχουν φτάσει στην
εξάλειψη των νοητικών διαφθορών·
δεμένοι με τη νοητική δέσμευση του γίνεσθαι, ονομάζονται μη-
επιστρέφοντες.

«Αυτοί όμως που έχουν κόψει την αμφιβολία, που έχουν εξαλείψει την
αλαζονεία και την επαναγέννηση·
αυτοί πράγματι έχουν υπερβεί στον κόσμο, αυτοί που έχουν φτάσει στην
εξάλειψη των νοητικών διαφθορών».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έβδομη.

Η ομιλία για την καλή ηθική

97. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Ένας μοναχός με καλή ηθική, μοναχοί, με καλό χαρακτήρα, με καλή σοφία, σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή ονομάζεται 'ολοκληρωμένος, που έχει ολοκληρώσει την άγια ζωή, ύψιστος άνθρωπος' -

«Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός έχει καλή ηθική; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι ηθικός, διαμένει συγκρατημένος με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειος στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τόπο που συχνάζει, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός έχει καλή ηθική. Έτσι έχει καλή ηθική.

«Και πώς έχει καλό χαρακτήρα; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός διαμένει αφοσιωμένος στην επιδίωξη της ανάπτυξης των επτά ιδιοτήτων που οδηγούν στη φώτιση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός έχει καλό χαρακτήρα. Έτσι έχει καλή ηθική, καλό χαρακτήρα.

«Και πώς έχει καλή σοφία; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παραμένει. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός έχει καλή σοφία.

«Έτσι με καλή ηθική, με καλό χαρακτήρα, με καλή σοφία, σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή ονομάζεται 'ολοκληρωμένος, που έχει ολοκληρώσει την άγια ζωή, ύψιστος άνθρωπος'.» Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτός που με το σώμα, με την ομιλία, με τον νου δεν έχει ανάρμοστη πράξη· αυτόν πράγματι 'με καλή ηθική', λένε για τον μοναχό που έχει ντροπή.

«Αυτός του οποίου οι ιδιότητες έχουν αναπτυχθεί καλά, οι επτά που οδηγούν στην ανώτατη φώτιση· αυτόν πράγματι 'με καλό χαρακτήρα', λένε για τον μοναχό χωρίς υπερβολή.

«Αυτός που κατανοεί εδώ ακριβώς την εξάλειψη του πόνου του· αυτόν πράγματι 'με καλή σοφία', λένε για τον μοναχό χωρίς νοητικές διαφθορές.

«Αυτόν που είναι τέλειος σε αυτές τις ιδιότητες, χωρίς ταραχή, που έχει κόψει την αμφιβολία· μη προσκολλημένο σε ολόκληρο τον κόσμο, τον αποκαλούν αυτόν που εγκατέλειψε τα πάντα».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Όγδοη.

9. Η ομιλία για τη δωρεά

98. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι τα είδη δωρεάς - η υλική δωρεά και η δωρεά της Διδασκαλίας. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο ειδών δωρεάς, δηλαδή - η δωρεά της Διδασκαλίας.

«Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι είδη μοιράσματος - το μοίρασμα υλικών αγαθών και το μοίρασμα της Διδασκαλίας. Αυτό είναι το κορυφαίο, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο ειδών μοιράσματος, δηλαδή - το μοίρασμα της Διδασκαλίας.

«Αυτές οι δύο, μοναχοί, είναι υποστηρίξεις - η υλική υποστήριξη και η υποστήριξη μέσω της Διδασκαλίας. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο υποστηρίξεων, δηλαδή - η υποστήριξη μέσω της Διδασκαλίας». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτήν που οι Βούδες αποκάλεσαν δωρεά υπέρτατη, ανυπέρβλητη, αυτό το μοίρασμα ο Ευλογημένος επαίνεσε· στο κορυφαίο χωράφι με γαλήνια συνείδηση, ο νοήμονας που κατανοεί ποιος δεν θα πρόσφερε στον κατάλληλο χρόνο;

«Αυτοί που και μιλούν και ακούν και τα δύο, με γαλήνια συνείδηση στη Διδαχή

του Καλότυχου·

γι' αυτούς εκείνο το ύψιστο όφελος εξαγνίζεται, αυτοί που είναι επιμελείς στη Διδαχή του Καλότυχου».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Ένατη.

10. Η ομιλία για την τριπλή γνώση

99. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Σύμφωνα με τη Διδασκαλία, μοναχοί, ορίζω τον κάτοχο της τριπλής αληθινής γνώσης ως βραχμάνο, όχι κάποιον άλλον απλώς με την επανάληψη λόγων.

«Και πώς, μοναχοί, σύμφωνα με τη Διδασκαλία ορίζω τον κάτοχο της τριπλής αληθινής γνώσης ως βραχμάνο, όχι κάποιον άλλον απλώς με την επανάληψη λόγων; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις, δηλαδή -μία γέννηση, δύο γεννήσεις, τρεις γεννήσεις, τέσσερις γεννήσεις, πέντε γεννήσεις, δέκα γεννήσεις, είκοσι γεννήσεις, τριάντα γεννήσεις, σαράντα γεννήσεις, πενήντα γεννήσεις, εκατό γεννήσεις, χίλιες γεννήσεις, εκατό χιλιάδες γεννήσεις, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους διαστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής και διαστολής του σύμπαντος - 'εκεί ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής. Πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εκεί. Εκεί επίσης ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής. Πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εδώ'. Έτσι θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις με τις λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά τους. Αυτή είναι η πρώτη αληθινή γνώση που έχει επιτύχει· η άγνοια καταστράφηκε, η αληθινή γνώση εγέρθηκε· το σκοτάδι καταστράφηκε, το φως εγέρθηκε, όπως συμβαίνει σε αυτόν που διαμένει επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους - «Αυτά τα αξιοσέβαστα όντα, βεβαίως, διακατέχονται από κακή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή νοητική συμπεριφορά, συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν λανθασμένες απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε λανθασμένες απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Ενώ αυτά τα αξιοσέβαστα όντα διακατέχονται από καλή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή νοητική συμπεριφορά, δεν συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν ορθές απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε ορθές απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο". Έτσι με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους. Αυτή είναι η δεύτερη αληθινή

γνώση που έχει επιτύχει· η άγνοια καταστράφηκε, η αληθινή γνώση εγέρθηκε· το σκοτάδι καταστράφηκε, το φως εγέρθηκε, όπως συμβαίνει σε αυτόν που διαμένει επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, διαμένει. Αυτή είναι η τρίτη αληθινή γνώση που έχει επιτύχει· η άγνοια καταστράφηκε, η αληθινή γνώση εγέρθηκε· το σκοτάδι καταστράφηκε, το φως εγέρθηκε, όπως συμβαίνει σε αυτόν που διαμένει επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος. Έτσι λοιπόν εγώ, μοναχοί, σύμφωνα με τη Διδασκαλία ορίζω τον κάτοχο της τριπλής αληθινής γνώσης ως βραχμάνο, όχι κάποιον άλλον απλώς με την επανάληψη λόγων». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτός που γνώρισε τις προηγούμενες ζωές, και βλέπει τον παράδεισο και τους κόσμους της αθλιότητας· και επίσης έφτασε στην εξάλειψη της γέννησης, ο σοφός που ολοκληρώθηκε μέσω της άμεσης γνώσης.

«Με αυτές τις τρεις αληθινές γνώσεις, γίνεται κάτοχος της τριπλής αληθινής γνώσης, βραχμάνος· αυτόν εγώ αποκαλώ κάτοχο της τριπλής αληθινής γνώσης, όχι άλλον που απλώς επαναλαμβάνει λόγια».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δέκατη.

Τέλος του πέμπτου κεφαλαίου.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Πεποίθηση, ζωή, διπλός χιτώνας, φωτιά, με εξέταση·
Επαναγέννηση, ηδονή, καλό, δωρεά, με τη Διδασκαλία αυτά τα δέκα.

Τέλος του τμήματος των τριάδων.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 5. Η συλλογή των μικρών κειμένων. 04. Ρήσεις του Βούδα. 3. Η ενότητα των τριών έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org